

Kolno, dnia 04.03.2023r.

GOPS.0221.7.2023

Rada Gminy w Kolnie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kolnie
podpis właściwy
Lilla Szczepiewska

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie za rok 2022

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Kolno, dnia 02 marca 2023r.

I. Sprawy ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie jest jednostką organizacyjną Gminy Kolno, działającą jako wyodrębniona jednostka Gminy, utworzona na podstawie uchwały Nr IX/33/90 Gminnej Rady Narodowej w Kolnie z dnia 16 marca 1990r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Obszarem działania GOPS jest wyłącznie Gmina Kolno. Bieżący nadzór nad działalnością OPS sprawuje Wójt Gminy.

Działalnością ośrodka kieruje Kierownik, przy pomocy zatrudnionych do realizacji zadań pracowników.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolnie było zatrudnionych 8 osób na umowę o pracę oraz 8 osób na umowę zlecenie

Lp	Stanowisko	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik GOPS	1
2	Księgowa	1
3	Pracownicy socjalni	3
4	Główny specjalista - świadczenia rodzinne	1
5	Inspektor – świadczenia wychowawcze	1
6	Asystent rodziny	1
6	Informatyk umowa - zlecenie	1
7	Opiekunki domowe/sprzątaczką	7

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie wykonuje zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową, w szczególności z zakresu:

- ustawy o pomocy społecznej
- ustawy o świadczeniach rodzinnych
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- ustawy o karcie dużej rodziny
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych
- ustawy o oświacie – stypendia
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”
- program „Wspieraj seniora ”

Celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Wiodącą ustawą na której opiera się działalność GOPS jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021r. , poz. 2268 , zm. poz. 2270, 2022r. poz. 1, poz.66) , natomiast największe wydatki to świadczenia rodzinne.

Warunkiem ubiegania się o pomoc jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł, od 01.01.2022r. - 776 zł
- dla osoby w rodzinie - 528 zł, od 01.01.2022r. – 600 zł

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

W 2022 roku wykonanie planu wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie wyniosło ogółem **4 288 926,16 zł**, z tego ze środków otrzymanych z :

budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań zleconych – **2 833 667,43 zł**, budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań własnych – **432 863,92 zł**, funduszu pracy na dofinansowanie programu „Asystent Rodziny na 2022 rok” – **2 250 zł**, funduszu przeciwdziałania COVID-19 na realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów na 2022 rok” – **36 857,16 zł**, funduszu pomocy obywatelom Ukrainy – **123 977,62 zł**, budżetu gminy na realizację zadań własnych i zleconych – **859 310,03 zł**.

Procentowy udział Gminy w dofinansowaniu wydatków GOPS Kolno w 2022 roku wyniósł **20 %**.

Na koniec roku 2022r. kwota niewykorzystanych środków na wydatki przez GOPS w Kolnie wyniosła łącznie **110 883,71 zł**, z tego zwrócone na konto:

budżetu państwa – **63 497,65 zł**

fundusz pomocy dla obywateli Ukrainy – **11 403,76 zł** Gminy

Kolno – **35 982,30 zł**.

II. Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Dokonujące się zmiany w Polsce, oprócz pozytywnych skutków powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie (pomimo spadku stopy bezrobocia w kraju to dalej najczęstsza przyczyna występowania o pomoc) spadek dochodów ludności, zwłaszcza ludności wiejskiej w której nie ma dzieci (brak wtedy 500+), niepełnosprawność, długotrwała choroba, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, starzenie się społeczeństwa. Wymienione zjawiska są przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny jak i całego środowiska lokalnego.

W 2022 roku rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą wynosiła - **105**, natomiast liczba osób w rodzinach którym udzielono pomocy – **253** Powodem udzielonej pomocy było między innymi :

- ubóstwo – dla **40** rodzin

- bezdomność – 0 osób
- potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność – 6 rodzin
- bezrobocie – 36 rodzin
- niepełnosprawność - dla 30 rodzin
- długotrwała choroba - dla 27 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego dla 12 rodzin,

Analiza danych pozwala stwierdzić, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są problemy związane z ubóstwem i bezrobociem. Problem ten występuje na pierwszym miejscu dlatego, że jest najłatwiejszy do zdiagnozowania, z nim utożsamiają się klienci, potwierdzają go także dokumenty z Powiatowego Urzędu Pracy. Brak pracy powoduje stałe obniżenie się standardu życia środowisk rodzinnych i w rezultacie nierzadko pojawiają się takie problemy jak : uzależnienie, przemoc.

III. Świadczenia pieniężne wypłacone przez GOPS w Kolnie w 2022r.

1. Zasiłek stały

W okresie sprawozdawczym wypłacono zasiłek stały dla 21 osób - 232 świadczenia, na ogólną kwotę –137 492 zł (dotacja celowa)

2. Zasiłek okresowy

Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie wyniosła - 36, liczba świadczeń - 227 na kwotę 89 624 zł (dotacja celowa),

Zasiłek okresowy przyznawany był w szczególności ze względu na :

- bezrobocie - 23 osoby - 146 świadczeń - na kwotę - 70 518 zł,
- długotrwała choroba - 4 osób - 12 świadczeń - 4 076 zł,
- niepełnosprawność - 7 osób - 62 świadczenia - 12 446 zł ,
- inne powody - dla 2 osób - 7 świadczeń - 2 584 zł ,

3. Zasiłek celowy

Na zasiłki celowe przeznaczono kwotę 6 520 zł, w tym: zasiłki celowe specjalne 3 na kwotę 4 600 zł, oraz inne zasiłki celowe: opał, odzież, obuwie, leki 1 920 zł.

4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały

W 2022r. opłacono składki zdrowotne dla 19 osób – 214 świadczeń na kwotę 11 506 zł.

Poniższa tabela przedstawia pomoc finansową GOPS na zasiłki stałe, celowe i okresowe

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
Zasiłek stały	137 492	232
Zasiłek okresowy	89 624	227
Zasiłek celowy	6 520	16

IV. Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Jako zadanie własne z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowano pomoc w postaci bezpłatnego dożywiania. Nasza gmina po raz kolejny włączyła się do realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Na ten cel otrzymaliśmy w 2022 r. od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotację w wys. 44.000 zł.

Celem programu jest:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia,
- upowszechnianie zdrowego stylu życia,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach ,
- rozwój w gminach bazy żywieniowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Od stycznia 2023r. kryterium wynosi 200%

- dla osoby samotnie gospodarującej - $776 \text{ zł} \times 150\% = 1\,164 \text{ zł}$, od stycznia 2023r. - $1\,552 \text{ zł}$ - dla osoby w rodzinie - $600 \text{ zł} \times 150\% = 900 \text{ zł}$, od stycznia 2023r. - $1\,200 \text{ zł}$.

Bezpłatnym dożywianiem objęto ogółem 51 uczniów, wydano 4 964 posiłki. Zgodnie z pkt III.1.2 Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

W związku z tym w uzasadnionych przypadkach, pomoc była udzielana bez konieczności przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych, a środki na pokrycie posiłków były przekazywane przez ośrodek na podstawie sporządzonej przez dyrektora szkoły listy dzieci i liczby spożytych przez nich posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Maksymalna liczba dzieci dożywianych dodatkowo nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W 2022 roku pomocą w formie dożywiania w/w trybie dodatkowo objęto 10 uczniów. Ogółem wydano 969 posiłków na ogólną kwotę – 5 251 zł.

Ponadto świadczenie pieniężne na zakup żywności przyznano osobom i rodzinom, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach tej formy pomocy w/w osobom przyznano 241 świadczeń dla 58 osób, na kwotę 24 112 zł.

Zadanie powyższe realizowane było zarówno ze środków własnych jak i dotacji celowej budżetu państwa.

By zminimalizować po stronie gminy koszty programu „Posiłek w szkole i w domu” zostało wystosowane pismo do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o zmniejszenie wkładu własnego z 40 % do 20 %. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony.

Całkowity koszt realizowanego programu „ Posiłek w szkole i w domu ” w 2022 r. (posiłek, zasiłek na zakup żywności) wyniósł - 55 000 zł z tego: - środki własne - 11 000 zł - z dotacji celowej - 44 000 zł.

V. Usługi opiekuńcze i Domy Pomocy Społecznej

1. Usługi opiekuńcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizuje również usługi opiekuńcze. Zgodnie z Uchwałą Nr XXIII/146/2017 Rady Gminy Kolno z dnia 31 stycznia 2017r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również ich pobierania, zmienioną Uchwałą NR XXXI/156/2021 Rady Gminy Kolno z dnia 10 lutego 2021r. koszt 1 godziny usługi opiekuńczej ustalony został na 16 zł. Wysokość odpłatności jest uzależniona od dochodu na osobę w rodzinie.

Usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym świadczone są osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożliwości jej zapewnienia przez rodzinę.

Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2022r. z usług opiekuńczych świadczonych przez ośrodek pomocy skorzystało 13 osób. Wydatki poniesione na usługi wyniosły 90 942,00 zł, w tym zwrot części opłat poniesione przez osoby za usługi wyniosły **42 109,40 zł.**

2. Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniac domu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Na 31.12.2022r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało 9 osób. Na chwilę obecną przebywa również 9 osób, 1 osoba została skierowana na podstawie postanowienia sądu.

Koszt poniesiony przez gminę w 2022r. wyniósł – **313 654,86 zł.** Odpłatność członków rodziny zobowiązanych do partycypacji w kosztach utrzymania w DPS wynosiła – **35 744,94zł.**

VI. Praca socjalna

W myśl art. 119 ust.1 pkt 1 jednym z głównych zadań pracowników socjalnych w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do ośrodka.

Definicja pracy socjalnej w Polsce, została określona, w art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku jako „działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”. W pracy socjalnej chodzi zatem o profesjonalną pomoc w kierunku wzmocnienia lub odzyskania zdolności adresatów pomocy w funkcjonowaniu społecznym oraz tworzeniu sprzyjających ku temu warunków społecznych.

Obecnie każdy dzień przynosi nowe wyzwanie, ciągle wzrasta liczba osób i rodzin, które na swej drodze napotyka różnorodne problemy. Rozwiązanie problemów tej grupy osób wymaga ze strony GOPS dużego zaangażowania, fachowości i współdziałania z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, oraz stałego kontaktu z ich rodzinami.

W związku z powyższym GOPS Kolno w 2022 roku poza przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków pieniężnych oraz pomocy rzeczowej udzielał szeroko rozumianej pomocy w postaci pracy socjalnej,

zmierzającej do poprawienia sytuacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy. Pracownicy socjalni pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, sądowych, rodzinnych, środowiskowych itp. Z takiej formy pomocy skorzystało 75 rodzin .

Praca socjalna obejmowała : kontrakty **1** przygotowano dla osoby bezdomnej ale zrezygnowała z umieszczenia w schronisku,

- pomoc przy wypełnianiu wniosków o emeryturę – **4** rodziny,
- pomoc w wypełnianiu wniosków o dodatek osłonowy, węglowy i inne źródła ciepła - **50**,
- pomoc w napisaniu pisma o umorzenie zaległych należności za abonament rtv – **3**,
- pomoc w załatwieniu sprawy spadkowej - **1**,
- pismo do sądu o asystenta rodziny ponaglenie – **1**,
- pomoc o wypełnienie wniosku o świadczenie uzupełniające w KRUS-ie – **1**,
- pomoc w ustaleniu prawa do renty rodzinnej, wspólny wyjazd do KRUS – **1**,
- pomoc w napisaniu wniosku do banku o zmniejszenie rat kredytu - **1**,
- wydanie wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności i ich wypełnienie, wydanie wniosków o świadczenie uzupełniające (pomoc w wypełnieniu), pomoc w wypełnieniu wniosku o legitymację dla osoby niepełnosprawnej – **8**,
- wydanie i pomoc w wypełnieniu KDR – **13** rodzin,
- kontakt z ZK w Barczewie w sprawie mieszkanki naszej gminy – **1**,

VII. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Od 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Narzuciła ona Gminie nowe rozwiązania, które mają być stosowane wobec rodzin, w których występują trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Jedną z najważniejszych zmian dotyczących pomocy rodzinom, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi jest zatrudnienie asystenta rodziny. Ma on szereg zadań wynikających z ustawy, polegających m.in. na wzmocnieniu roli i funkcji rodziny biologicznej, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania tak by nabyła ona nowe umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Tut. Ośrodek zatrudnia jednego asystenta rodziny, który współpracuje średnio z 8 dysfunkcyjnymi rodzinami. Asystent swoje zadania wykonuje od 10.08.2020r. współpracuje z 8 rodzinami .

Niestety jednym z gorszych rozwiązań przewidzianych w w/w ustawie jest narzucenie samorządom gminnym partycypacji w kosztach utrzymania dziecka z terenu Gminy umieszczonego w systemie pieczy zastępczej i są one następujące:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2022 roku żadne dziecko z terenu Gminy Kolno nie przebywało w pieczy zastępczej.

VIII. Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie od 2011 roku realizuje zadania Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Jest to zadanie zlecone realizowane przez samorząd gminny.

W 2022 roku zostało wypłaconych **świadczeń rodzinnych** na kwotę **1 283 055,85 zł** w tym:

- zasiłki rodzinne	dla 81 osób - w kwocie	161 657,54 zł,
- dodatki do zasiłku rodzinnego	dla 48 osób - w kwocie	93 363,40 zł,
- zasiłek z tyt. urodzenia dziecka (becikowe)	dla 10 osób - w kwocie	10 000,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne	dla 71 osób - w kwocie	175 262,08 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne	dla 31 osób - w kwocie	637 855,40 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy	dla 4 osób - w kwocie	15 520,00 zł,
- świadczenie rodzicielskie	dla 12 osób - w kwocie	82 358,60 zł,
- składki emerytalno-rentowe	w kwocie	78 930,53 zł,
- składka zdrowotna	wyniosła	24 108,30 zł,
- świadczenie „za życiem”	dla 1 osoby - w kwocie	4 000,00zł

Odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w wys. 728,00 zł, odsetki 62,52 zł. Łącznie 790,52 zł.

Tut. Ośrodek wykonuje również działania w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz działania związane z postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych. W 2022r. z tego tytułu wypłacono pomoc dla 34 osób uprawnionych z 25 rodzin w kwocie 167 754,65 zł. Odzyskano nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego w wysokości 900,00zł wraz z odsetkami w kwocie 12,75 zł (łącznie 912,75 zł).

Nowym świadczeniem, które zostało wprowadzone w ostatnim czasie to świadczenia wychowawcze zwane powszechnie programem 500+. Zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy Kolno tut. Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się ich obsługą od samego początku.

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka opiekunowi prawnemu dziecka, jak również dyrektorowi domu pomocy społecznej w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie (dotyczy wyłącznie dzieci do ukończenia 18 roku życia). Świadczenie to było wypłacane do 31.05.2022r., kwota wydatkowana to **1 002 086,60 zł**. Odzyskano nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze wraz z odsetkami w wysokości 5 568 zł (należność główna – 4 496,88 zł, odsetki – 1 071,12 zł).

IX. Dodatki mieszkaniowe, dodatek osłonowy, Karta Dużej Rodziny, stypendia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie zajmuje się również przyznawaniem dodatków mieszkaniowych. Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej występująca w okresie 6 miesięcy od daty przyznania dodatku nie ma wpływu na wysokość świadczenia. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku a zaległości te nie zostaną uregulowane w okresie 3 miesięcy, dodatek zostaje wstrzymany. Zauważalny jest spadek zainteresowania w/w formą pomocy, gdyż z roku na rok liczba wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego jest mniejsza.

W 2022 roku w tut. Ośrodku nie był wypłacany dodatek mieszkaniowy.

Dodatek osłonowy to zadanie realizowane zgodnie z ustawą z 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym.

W/w świadczenie przysługuje - osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2 100 zł, oraz osobie w gospodarstwie wieloosobowym, dochód nie przekracza 1 500 zł na osobę.

Dodatek osłonowy rocznie wynosił:

- 1) **400 zł** dla gospodarstwa domowego 1-osobowego,
- 2) **600 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 3) **850 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 4) **1 150 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

W przypadku ogrzewania węglem lub paliwami węglowodnikami dodatek osłonowy wynosił:

- 1) **500 zł** dla gospodarstwa domowego 1-osobowego,
- 2) **750 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 3) **1 062,50 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 4) **1 437,50 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Wnioski na dodatek osłonowy można było składać od 1 stycznia 2022r. do 31 października 2022r. W podanym okresie wpłynęło 557 wniosków w tym 43 wnioski rozpatrzone odmownie. Kwota wydatkowana na świadczenia wyniosła 324 030,40zł.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. Od stycznia 2019r. jest możliwość otrzymania KDR przez rodziców, którzy mieli na utrzymaniu 3 dzieci, które obecnie są dorosłe.

W 2022 roku o wydanie Karty Dużej Rodziny ubiegało się 43 rodzin, wydano 79 kart.

Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, a rozstrzygnięcie o jej przyznaniu wydaje się w formie decyzji administracyjnej. Zasady przyznawania tych świadczeń określa uchwalony przez radę gminy regulamin. Cel pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów został wprost określony w art. 90b ust. 2 ustawy. Zgodnie z tym przepisem udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym ma na celu ułatwienie dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Prawo do stypendium szkolnego przysługuje uczniom z rodzin, w których dochód nie przekracza 600 zł (netto) na osobę.

W roku sprawozdawczym tut. Ośrodek objął w/w formą pomocy 38 uczniów z terenu Gminy Kolno na łączną kwotę 23 527,45 zł z czego 18 821,96 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa. Wkład własny Gminy w to zadanie wyniósł 4 705,49 zł.

X. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizując zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, realizuje zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie - jest to zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Aby przeciwdziałać i zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie GOPS w Kolnie współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolnie, oraz Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym. Gmina realizując zadanie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej pozostaje w ścisłej współpracy z placówkami leczenia odwykowego, uwzględniając kwestie

dofinansowania określonych potrzeb. Zatrudnia też psychoterapeutę, który przyjmuje klientów w budynku GOPS przez cały rok.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2021 poz. 1249) nałożyła na gminy obowiązek powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W gminie Kolno funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oparty na współdziałaniu wielu podmiotów w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służb kuratorskich, szkół, placówek leczenia odwykowego i psychiatrycznego.

W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie potrzebującym kompleksowej pomocy. W 2022 roku procedurą Niebieskiej Karty zostały objęte 2 rodziny, liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” - formularz A - 1 z 2021r. przeszła 1 karta.

XI. Pomoc obywatelom UKR .

Ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wprowadziła możliwość pomocy. W naszej gminie przebywało i zamieszkiwało 32 obywatele Ukrainy, którzy korzystali z następującej pomocy:

- zasiłek okresowy - otrzymało 5 rodzin (13 osób w rodzinach) na kwotę 8 088,72 zł,
- dożywianie (posiłek i zasiłek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole oraz zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu) - 2 dzieci na kwotę 546,00 zł,
- jednorazowe świadczenie pieniężne w wys. 300 zł - otrzymało 29 osób na kwotę 8 700,00 zł, - świadczenia rodzinne dla obywateli UKR w łącznej wysokości 7 718, 70 zł. Kwota ta obejmowała:
 - zasiłek rodzinny - 5 osób na kwotę 5 100,00,zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego - 3 osoby na kwotę 1 167,00 zł,
- świadczenie rodzicielskie - 1 osoba na kwota 1 451,70zł.
- świadczenie pieniężne za zakwaterowanie 40 zł za osobę dziennie art. 13 ustawy - 7 rodzin na łączną kwotę 97 760,00zł.

Łącznie na wszelką pomoc dla obywateli UKR wydaliśmy 123 977,62 zł w tym koszty obsługi 798,20zł.

XII. Inne zadania Ośrodka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie w 2022 roku realizował również inne zadania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin z terenu Gminy Kolno.

Współpracował ze szkołami w zakresie pomocy specjalistycznej pedagoga jak również wczesnego rozpoznawania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie w zakresie interwencji kryzysowej.

Z naszej inicjatywy podpisano również porozumienie z Gminą Reszel celem kierowania osób niepełnosprawnych intelektualnie z Gminy Kolno do Środowiskowych Domów Samopomocy działających w Reszlu. Obecnie z terenu Gminy skierowanych jest 5 osób.

GOPS Kolno w ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Olsztynie współuczestniczył w organizacji kolonii letnich (tworzenie listy dzieci, przekazanie kart zgłoszeń). Na w/w kolonie pojechało 4 dzieci.

Pracownicy Ośrodka w 2022r. w okresie od dnia 27.12.2022r. do dnia 29.12.2022r. przeprowadzili na wniosek Urzędu Gminy 10 wywiadów dotyczących dodatku na drewno i 18 wywiadów na dodatek węglowy, 4 rodziny zostały odwiedzone, ale nie przeprowadzono wywiadów z uwagi na nieobecność osób w środowisku.

Już od 3 lat GOPS w Kolnie otrzymuje darmową żywność z programu FEAD. Podpisaliśmy w tym względzie porozumienie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Olsztynie. Żywność jest dowożona własnym (gminnym) transportem. W 2022r. z tego programu skorzystało 87 osób w tym 20 obywateli UKR.

Od 25.10.2020 r. Ośrodek realizuje program „Wspieraj Seniora”, który przewiduje pomoc dla ludzi starszych. W ramach programu uruchomiono specjalną aplikację, przez którą osoby starsze mogą zgłaszać potrzeby w zakresie oczekiwanej pomocy. W związku z dobrą znajomością środowiska pracownicy Ośrodka sami jeżdżą i odwiedzają osoby starsze proponując im pomoc.

W okresie od 25.10.2020r. do 31.12.2020r. w ramach programu „Wspieraj Seniora” zostało objętych pomocą 17 osób (robiono zakupy, wykupywano leki, przynoszono opał). Na ten cel przeznaczono kwotę 8 632,20 zł z tego dotacja 6 898 zł, zadania własne 1 734,20 zł.

W okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. objęto pomocą 35 osób z tego 26 osób w wieku 70 lat i więcej i 9 osób poniżej 70 lat. Wydatkowano kwotę 35 321,00 zł, która została przyznana dla gminy w ramach środków pochodzących z programu przeciwdziałania Covid-19.

W okresie 01.01.2022r. do 31.12.2022r. objęto 21 osób. Wydatkowano kwotę 2022r. 36 857,16 zł przyznaną dla gminy ze środków pochodzących z programu przeciwdziałania Covid-19.

XIII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Niestety na terenie Gminy Kolno nie posiadamy żadnego mieszkania chronionego co łamie zapisy w/w ustawy i naraża Gminę (w ramach kontroli) na negatywną ocenę działań w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej mieszkanie chronione to lokal mieszkalny, którego warunki mają za zadanie przygotować osoby w nim mieszkające do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwić integrację społeczną. Przygotowaniem tym zajmują się specjaliści z różnych dziedzin: pracownik socjalny, psycholog, terapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun i inni.

Umieszczanie osoby w mieszkaniu chronionym to rodzaj wsparcia udzielany różnym grupom posiadającym podobny problem życiowy, na przykład niepełnosprawność. Wsparcie to powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych mieszkańców.

W Gminie Kolno brakuje także rozwiązań w zakresie usług społecznych skierowanych np. do seniorów. Brak jest w gminie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych, brak jest również Klubów Seniora, Uniwersytetu III Wieku, organizacji pozarządowych zajmujących się osobami starszymi. W związku ze starzejącym się społeczeństwem (w naszej gminie jest to bardzo zauważalny trend) potrzeba rozwiązań kierowanych do tej grupy społecznej jest duża, gdyż stanowi ona bardzo duży odsetek mieszkańców Gminy Kolno.

W chwili obecnej również jednym z większych problemów Ośrodka jest wzrastająca liczba osób wymagających umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej. Z naszych obserwacji wynika, że ilość osób kierowanych do DPS, za które gmina ponosi częściową odpłatność wzrasta w niepokojącym tempie.

Istotnym elementem działalności GOPS jest posiadanie sprawnej, wykształconej i zaangażowanej kadry, która fachowo i szybko będzie rozwiązywała problemy społeczne naszych

mieszkańców. W chwili obecnej tutaj Ośrodek zatrudnia 3 pracowników socjalnych, oraz pracowników na stanowiskach urzędniczych i asystenta rodziny. Kadra Ośrodka jest wykwalifikowana i swoje zadania wykonuje rzetelnie, stawiając zawsze na pierwszym miejscu dobro osób, którym pomagamy.

W ramach potrzeb na 2023r. zasadne jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań takich jak usługi opiekuńcze, pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej dla osób wymagających tej formy pomocy, zapewnienie środków na utrzymanie Ośrodka w tym wynagrodzenia, rozważenie podwyższenia wynagrodzeń wszystkich pracowników, a nie tylko tym którzy nie mają najniższego wynagrodzenia. Pracownicy słabo wynagradzani zawsze szukają lepiej płatnej pracy w wyniku czego nie będzie miał kto wykonywać zadań. Należy również zabezpieczyć środki finansowe na wkład własny umożliwiający podjęcie działań w ramach programów zewnętrznych jak „Korpus Wsparcia Seniora”.

**Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kolnie
podpis właściwy
Lilla Szczebilewska**

